

γλυκούνα ἡ, Ἦπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐδ. γ λ υ κ ό, ὡς οὐσ. λαμβανομένου, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ λ υ κ ό ς, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ ν α.

Ἄγαπῶν ὑπερβολικὰ τὰ γλυκύσματα: Οὐχ! Κι αὐτὴ μὴ ἀκουπέλα, τί γλυκούνα ποὺ ῥι.

γλυκούπνος ὁ, Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², 74 Πεντασύλλ., 109 γλυκούπνος Ν. Ἔστ. 15 (1934), 211 γλυκούπνι τό, Πελοπν. (Δίβρ.) κ.ά. — Ἐφην. Ἐλεύθ. Τύπ. 2.8.1921.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. ὕ π ν ο ς. Διὰ τὸν τύπ. γ λ υ κ ο ὕ π ν ι π β. π ρ ω τ ο ὕ π ν ι.

Ἵπνος γ λ υ κ ό ς, εὐχάριστος ἔνθ' ἄν.: Ἀπάνου ῥς τὸ γλυκούπνι του διάκε καὶ τὸν ἐξύπνησε, γιὰ νὰ φέρῃ τὸ τυρὶ ῥς τὸ χωριὸ (διάκε = πῆγε) Πελοπν. (Δίβρ.) Ἡ μικρὰ φρουρά... βρίσκεται ῥς τὸ γλυκούπνι Ἐφην. Ἐλεύθ. Τύπ., ἔνθ' ἄν. || Ποιήμ.

Ἡ μαῦρε ἀπὸ τὸν κάματο, πρὶν πέσης ῥς τὸ κρεββάτι, κλεφτὰτα ἕνας γλυκούπνος τὰ μάτια σου σφαλεῖ Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², ἔνθ' ἄν.

Ἀστείρευτη βρύση, γαλάζιο λουλούδι,
ναός, πλάσμα, ἦχος, λόγος, χαρὰ τὸ τραγούδι,
ῥς τῶν ἄντων τὴν κόλαση γλυκούπνου κλίνη
Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., ἔνθ' ἄν.

γλυκούρα ἡ, Ἰων. (Κρήν.) Πελοπν. (Μεσσην.) γλυτσούρα Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ λ υ τ σ ό ς, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ ρ α.

1) Ἡ ὑπερβολικὰ γλυκεῖα γεῦσις Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.): Ἐρρ' - ξι πουλλὴ ζάχαρ' ῥς τοῦ γαφὲ κι τοὺν ἔκαμε ντίπ γλυτσούρα δὲ βίγνι Ἀκρ. 2) Ἡ ὑπόγλυκος γεῦσις Πελοπν. (Βάλτ. Μεσσην.): ῥς τὸ ξινισμένο κρασί ἔρριξα ζάχαρη κ' ἔχει μὴ γλυκούρα. 3) Μεταφ., ἡ εὐδία, ὁ γλυκύς, ὁ ἥπιος καιρὸς Ἰων. (Κρήν.)

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλυκούρας καὶ ὡς ἐπών. Μῆλ.

γλυκούρι τό, Πελοπν. (Λαγκάδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ ρ ι. Τὸ σῆκον εἰς τὴν συνθημ. γλῶσσαν τῶν κτιστῶν.

γλυκοῦσα ἡ, Κρήτ. (Πεδιάδ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μάν. Οἴτυλ. Πλάτσ.) — Λεξ. Λεγρ., 342 Δημητρ. γλυκοῦσα Πελοπν. (Λεῦκτρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὕ σ α, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Ἀνθ. Παπαδόπ. εἰς Ἀθηνᾶν 37 (1925), 189.

1) Γλυκεῖα Κρήτ. (Πεδιάδ.) Αἰνιγμ.:

Στραβοπάτορ' εἶν' ἡ μάνα | καὶ γλυκοῦσα ἡ θυγατέρα |
καὶ δαιμονική ἡ ἐγγόνη
(τὸ κλῆμα, ἡ σταφυλὴ καὶ ὁ οἶνος). 2) Ἐρασμία, ἀγαπητή, θελκτικὴ Πελοπν. (Καλάβρυτ. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ.: Ἀσμ.

Κόρη μ' γλυκοῦσα τοῦ γιγαλοῦ, κόρη γαῖτανοφρούδα Καλάβρυτ.

Δὲν εἶναι ὁδὸ ῥς τὴν γειτονιὰν τέτοια γλυκοῦσα κόρη Λεξ. Λεγρ., ἔνθ' ἄν. 3) Πιθαν., τὸ ἀγριολαχανικὸν Τορδύλιον τὸ φαρμακευτικὸν (Tordylium officinale) τῆς οἰκογ. τῶν Σκιαδοφόρων (Umbelliferae) Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν. Οἴτυλ. Πλάτσ.) Συνών. γ λ υ κ ά δ ι 3, γ λ υ κ ο λ ά χ α ν ο ς, κ α ν κ α λ ί δ α, μ ο σ κ ο λ ά χ α ν ο ς, μ ο σ κ ο - π α π π α δ ι ά.

γλυκούτσικα ἐπίρρ. σύνθηθ. γλυκούτσικα Λεξ. Βάιγ.

γλυκούτσικα Καππ. (Ἀραβάν.) γυλκούτσα Καππ. (Ἀραβάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ο ὕ τ σ ι κ ο ς. Ὁ τύπ. γ λ υ κ ο ὕ - τ σ ι κ α καὶ εἰς Σομ.

Γλυκέως πῶς σύνθηθ. καὶ Καππ. (Ἀραβάν.) β) Μεταφ. φιλοφρόνως πῶς Λεξ. Δημητρ.

γλυκούτσικος ἐπίθ. σύνθηθ. γλυκούτσικους Λοκ. (Λι-βύσσ.) γλυκούτσικος Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γλυκούτσ'κος Σκυρ. γλυκούτσ'κους σύνθηθ. βορ. ιδιωμ. γλυκούτσικο Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὕ τ σ ι κ ο ς. Ὁ τύπ. γ λ υ κ ο ὕ τ σ ι κ ο ς καὶ εἰς Σομ.

1) Ὁ γλυκύς πῶς, ὁ ὑπόγλυκος, ὁ γλυκάζων σύνθηθ. καὶ Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.): Τὸ κρασί εἶναι γλυκούτσικο σύνθηθ. Ὁ ῥι τελεία νατέ, ἀλλὰ ἔρι γλυκούτσικο τὸ σοῦκο (δὲν εἶναι τελείως ὥριμον, ἀλλὰ εἶναι γλυκούτσικο τὸ σῆκο) Μέλαν. Γλυκούτσ'κα ἦταν αὐτὰ τὰ σταφύλια Ἦπ. (Κουκούλ.) Ἀν βάν'ς λ'γώτιρον ἀλάτ' στοῦ τυρὶ, γέννι μαλακὸ κι γλυκού- τ'σκου Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ.

2) Κυριολ. καὶ μεταφ., ἀρκούντως γλυκύς, εὐχάριστος, συμπαθὴς Ἀθῆν. Πειρ. κ.ά. — Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 67 ῥς τὸν ἴσκιο, 252 — Λεξ. Δημητρ.: Γλυκούτσικα κοπέλα Λεξ. Δημητρ. Γλυκούτσικες ματιές Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., ἔνθ' ἄν. Γλυκούτσικος στοχασμὸς Γ. Ψυχάρ., ῥς τὸν ἴσκιο, ἔνθ' ἄν. β) Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ., τὰ γλυκύσματα Θῆρ: Γλυκούτσικα ἠνεβάσανε νὰ πουλήσουν. Συνών. γ λ υ κ ε - ρ ό ς, γ λ υ κ ο ὕ λ η ς. 3) Μεταφ., ἐπὶ τοῦ καιροῦ, αἰ- θριος κάπως, μ α λ α κ ό ς κ ο ι ν. : Κάνει γλυκούτσικον καιρὸ σήμερα Ἀθῆν.

γλυκοφάγι τό, ἑνιαχ. γλυκοφαί Ἦπ. (Παραμυθ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ α γ ί.

Ὁ,τιδήποτε εὐχαρίστως ἐσθιόμενον, κυριολ. καὶ μεταφ.: Παροιμ.

Γλυκοφαί, | πικροχέσι

(ἡ μεγάλη ἀπόλαυσις ἔχει κάποτε δυσαρέστους συνεπείας). Πβ. γ λ υ κ ο τ ρ ώ γ ω.

γλυκόφαγος ἐπίθ. ἑνιαχ. γλυκόφαους Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά καὶ τοῦ ὁρ. ἔ φ α γ α τοῦ ρ. τ ρ ώ γ ω.

Ὁ,τιδήποτε τρώγεται εὐχάριστα ἔνθ' ἄν.: Τοῦ φαῖ σή- μιν εἶνι γλυκόφαου Σάμ. Συνών. γ λ υ κ ο φ ά γ ω τ ο ς.

β) Αὐτὸς ποὺ τρώγει μὲ ὄρεξιν τὸ φαγητὸν τῆς ἡμέρας Σάμ.: Οὐλα μ' τὰ πιδιά, νὰ σ' πῶ, γλυκόφαα εἶμι. Πουτὲ δὲ στραβουμουτς'νιάζ'ρι, ὅ,τι κι νὰ τίς δώξ'ς νὰ φᾶρι.

γλυκοφάγωμα τό, Ν. Πολίτ., Παροιμ., 3.681.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ ά γ ω μ α.

Γ λ υ κ ο φ ά γ ι, τὸ ὅπ. βλ.: Παροιμ.

Γλυκοφάγωμα, | πικροχέσιμο.

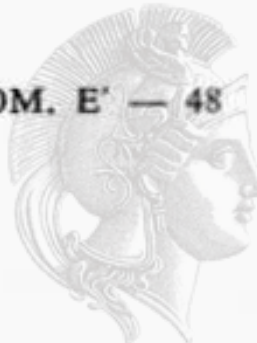
γλυκοφαγωμάρα ἡ, Γ. Ξενόπ., Θέατρ. 3.33.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ α γ ω μ ά ρ α.

Ἡπία ἔρις, φιλονικία: Ναί, μὰ ἡ φαγωμάρα τους σήμερα ἦταν μαλακώτερη ἀπὸ τίς ἄλλες ἡμέρες. Σχεδὸν γλυκοφα- γωμάρα.

γλυκοφάγωτος ἐπίθ., ἑνιαχ. γλυκοφάγουτους Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά καὶ τοῦ ὁρ. φ α γ ώ θ η κ α τοῦ ρ. τ ρ ώ γ ω.

Ὁ εὐχαρίστως τρωγόμενος. Συνών. γ λ υ κ ό φ α γ ο ς.

γλυκοφάσολο τό, ἐνιαχ. γλυκοφάσουλο Πελοπν. (Κλου-τσιννοχ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ α σ ό λ ι.

Ποικιλία φασιόλου τοῦ ὁποίου οἱ χέδρωπες (λεπίδες) δὲν φέρουν νεῦρα ἐνιαχ. Συνών. ἄ ν ε υ ρ α φ α σ ό λ ι α, μ π α ρ μ π ο ύ ν ι α.

γλυκοφεγγιάζω ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο φ έ γ γ ω κατ' ἐπίδρ. τοῦ β ρ α - δ υ ά ζ ω.

1) Ἀπροσ., ἐπὶ τοῦ χρόνου κατὰ τὸν ὅπ. ἀρχίζει ν' ἀνα-τέλλῃ ἡ ἡμέρα, λόγῳ τοῦ ἀπαλοῦ ἢ γλυκοῦ χρώματος Λεξ. Δημητρ. Συνών. γ λ υ κ ο φ έ γ γ ε ι, γ λ υ κ ο χ α ρ ά ζ ε ι.

2) Τρώγω τὰ πρωτόλεια καρπῶν Ἡπ.: Γλυκοφέγγιασες κεράσια; Συνών. κ α λ ω σ κ α ι ρ ί ζ ω, ν ι α τ ί ζ ω, ξ ε - φ ε γ γ ι ά ζ ω.

γλυκοφέγγισμα τό, Λεξ. Βάιγ. Κορ., Γαλλογραικ. Λεξ., 101 Βλαστ. 363.

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο φ έ γ γ ω. Ὁ τύπ. καὶ εἰς Σομ.

1) Τὸ λυκόφως Λεξ. Βάιγ. Κορ., ἐνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. 2) Τὸ λυκαυγές Λεξ. Βλαστ., ἐνθ' ἄν.

γλυκοφεγγοβολοῦσα ἐπιθ. θηλ. Δ. Σάρρ., Εὐριπ., Ἰππόλ., 12.

Μετ. τοῦ ἁμαρτ. γ λ υ κ ο φ ε γ γ ο β ο λ ῶ, μεταπεσοῦ-σα εἰς χρῆσιν ἐπιθετ. Πβ. Ἀνθ. Παπαδόπ. εἰς Ἀθηνᾶν 37 (1925), 18 κ.έ.

Ἡ φέγγουσα, ἡ φωτίζουσα κατὰ τρόπον ἀπαλόν, εὐχά-ριστον: Ποίημ.

Ἡρπαξεν | ἔναν καιρὸ ἡ γλυκοφεγγοβολοῦσα Αὐγὴ
μέσ' ὅς τοὺς θεοὺς τὸν Κέφαλον ἀπὸ ἔρωτα.

γλυκοφεγγουρίζω ἁμαρτ. γλυκοφαγγρίζω Κ. Χρη-στομ., Κερέν. κούκλ., 77 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά καὶ τοῦ ρ. φ ε γ γ ο υ ρ ί ζ ω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ φ α γ γ ρ ί ζ ω.

Διαφαίνομαι ἁμυδρῶς, ἀπαλῶς, μόλις ἐνθ' ἄν.: Κ' οἱ καρποὶ ποὺ γλυκοφαγγρίζουνε ὅς ἀπόσκια γλυνκά.

γλυκοφέγγω πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά καὶ τοῦ ρ. φ έ γ γ ω.

Ἐκπέμπω φῶς ἁμυδρόν, ἀπαλόν, φέγγω γ λ υ κ ά πολ-λαχ.: Ἡ ἀνατολὴ γλυκοφέγγε πάνου ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ βουνὰ ποὺ ἔκρυβαν τὰ οὐρανοθέμελα Κ. Θεοτόκ., Καραβέλ., 47 Ὁ τὴν ψυχὴν του θὰ γλυκοφέγγῃ καὶ τὸ ἄγριο τὸ φάντασμά μου. Γ. Ψυχάρ., Τὰ δυὸ ἀδέρφ., 458 || Ἄσμ.

Γλυκοχαράζει ἡ αὐγὴ καὶ γλυκοφέγγ' ἡ μέρα
Ἡπ. (Πρέβ.)

Γλυκοχαράζει ἡ ἀνατολὴ καὶ γλυκοφέγγει ἡ δύση
Ἡπ. (Τζουμέρκ.) Κέρκ. (Συναρᾶδ.) κ.ά.

Γλυκοχαράζουν τὰ βουνὰ καὶ γλυκοφέγγ' ἡ μέρα
Ἡπ. (ΡΙζοβ.) || Ποίημ.

Γλυκοφέγγει ἀπ' τῇ θυρίδα|τς Ἀγίας Τράπεζας τὸ φῶς
Δ. Σολωμ., 65.

Ὁρα γλυνκιά τῆς χαρυνγῆς ὅπου ξυπνάει ἡ πλάση,
ποὺ γλυκοφέγγουν οἱ κορφές, μαυρολογοῦν οἱ λόγγοι
Κ. Κρυστάλλ., Ἐργ. 1,216.

Γλυκοφέγγει ἡ αὐγὴ ὅς τὸ κρεβάτι,
ποὺ σὰν μῦθο ἡ πνοή της σκορπεῖται

Μ. Μαλακάς., Συντρ. Ὀνειρ., 16. Συνών. γ λ υ κ ο χ α - ρ ά ζ ε ι. Καὶ ἀπροσ., ἀρχίζει γ λ υ κ ά, ἀπαλὰ ν' ἀνατέλλῃ ἡ ἡμέρα, νὰ ξημερώνῃ Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) κ.ά. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Ἄσμ.

Ἀσ' τα, γιατί ἐγλυκόφεξε καὶ λάλησε τ' ἀηδόνι,
γιατί μᾶς κογιονάρουνε οἱ ἄτιμοι γειτόνοι
Ἀργυρᾶδ. || Ποίημ.

Γλυκοφέγγει, καὶ τ' ἄστρο τ'ς αὐγούλας
σημαδεύει πῶς ὁ ἥλιος προβαίνει

Ι. Ζαμπέλ. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 95.

Τότες ἀποτραβειόντανε σὺν πέντε καὶ σὺν δέκα
νὰ ξαπλωθοῦν, νὰ κοιμηθοῦν ὥς που νὰ γλυκοφέξῃ

Χ. Χρηστοβάσ., Ν. Ἐστ. 11 (1932), 676. 2) Μεταφ., ἐμ-φανίζομαι, ὑπάρχω εἰς τὸ στερέωμα Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 120: Ποίημ.

Καὶ δοξασμέν' ἡ μνήμη σας
νὰ γλυκοφέγγῃ αἰώνια.

γλυκοφέλυκο τό, Κέρκ. (Σιν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ ε λ ύ κ ι.

Τὸ φυτὸν Ράμνος ὁ εὐθραυστος (Rhamnus frangula) τῆς οἰκογ. τῶν Ἑλαυιδῶν (Oleaceae).

γλυκοφέρνω σύνθη. γλυκοφέρνον Σκῦρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά καὶ τοῦ ρ. φ έ ρ ν ω.

1) Κυριολ., εἰς τὴν μετοχ. γλυκοφερμένος, αὐτὸς ποὺ φέ-ρεται, μεταφέρεται ἢ ἔρχεται κατὰ τρόπον ποὺ προκαλεῖ εὐχαρίστησιν Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ., 88 — Ν. Ἐστ. 21 (1936), 132: Ποίημ.

Καὶ πῶς χαρήκαμε τὴ ζέστη|γλυκοφερμένη ἀπὸ τὸ τζάκι
Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν.

Ἐρχονται μὲ τ' ἀπόβραδο — δειλὲς σκιὲς ἐκστατικὲς
μὲ τῶν ὀνείρων τὴν πνοή γλυκοφερμένες
Ν. Ἐστ., ἐνθ' ἄν.

2) Μέσ., συμπεριφέρομαι κατὰ τρόπον λεπτὸν ἢ εὐχάρι-στον Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 398: Ἰσως γιὰ τοῦτο τ' ἀνίψια τῆς προσπαθοῦσαν με κάθε τρόπο νὰ τῆς γλυκο-φερθοῦνε. 3) Γλυκίζω, εἶμαι γλυκὺς πῶς τὴν γεῦσιν σύνθη.: Αὐτὸ τὸ φαῖ — τὸ κρασί γλυκοφέρνει σύνθη. Τό ἔλεγε πιό-τερο ἀπὸ φόβο γιὰ τὰ σῦκα καὶ τὰ σταφύλια τῆς, ποὺ ἀρχί-σανε νὰ γλυκοφέρουν. Συνών. γ λ υ κ ί ζ ω, ἀντίθ. ξ ι ν ί - ζ ω, ξ ι ν ο φ έ ρ ν ω, π ι κ ρ ί ζ ω, π ι κ ρ ο φ έ ρ ν ω.

γλυκοφθογγος ἐπιθ. Σ. Σκίπ., Κάλβ. μέτρ., 49.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ θ ό γ γ ο ς.

Ὁ παράγων ἀπαλούς, μελωδικούς φθόγγους ἡ ὁ ἀκουγό-μενος εὐχαρίστως: Ποίημ.

Ἀπαλόφωνη, ἐφτάχορδη | λύρα δὲν ἔχω, δῶρο
τῶν Μουσῶν τοῦ Ἑλικῶνα | μὲ τραγούδια γλυνκό-φθογγα

νὰν τὴ ρυθμίζω.

Συνών. βλ. εἰς λ. γ λ υ κ ό σ τ ο μ ο ς.

γλυκοφίλημα τό, πολλαχ. γλυκοφίλημα Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. φ ί λ η μ α. Ὁ πληθ. γ λ υ κ ο φ ι λ ή μ α τ α καὶ εἰς χ|φον τοῦ 16ου αἰ. Κατασπασμός, γλυκὺ, περιπαθὲς φίλημα πολλαχ.: Ἄσμ.

